

Menettelytapavaliokunnan ehdotus puoluekokouksen julkilausumaksi

Sisäpoliittinen osa

Maamme sisäiset olot ovat vuosia olleet jatkuvasti huolestuttavat. Maalaisliiton johtama taantumuksellinen valtaryhmittymä on kaikilla aloilla harjoittanut kansanvaltaisen työväenliikkeen syrjintää. Pelotellulla ja hajoituksella porvarilliset puolueet saivat v:n 1962 valtiollisissa vaaleissa eduskuntaenemmistön ja toivomansa porvarillisen enemmistöhallituksen, jonka yhtenä osapuolena on yhä selvemmin hallituksen poliittiseksi apulimeksi muuttunut Suomen Ammattiyhdistysten Keskusliitto (SAK).

Huonon talouspolitiikan johdosta hyvien talousvuosien hedelmät on turmeltu. Valtion talous on johdettu umpikujaan. Verot ja maksut ovat nousseet ja ne kohdistuvat entistä raskaimpina pienituloisiin. Hinnankorotukset mitätöivät palkannousut ja eläkkeisiin saadut parannukset. Suurviljelijöitä suositaan pienviljelijöitten kustannuksella. Korkeimmat virkamiehet ja muut suurituloiset ovat saaneet suurkorotuksia palkkoihinsa, pienituloiset ja vähäoisaiset on jätetty puutteeseen. Taloudellinen kasvu uhkaa tyrehtyä. Porvarillinen valtapoliitiikka on johtanut 60-luvun hyvistä lupauksista katkeriin pettymyksiin. Suuntaa on muutettava kiireellisesti ennen kuin se on liian myöhäistä. Parempaan tulevaisuuteen päästään vain sosialidemokratian voimin.

Puoluekokous viittaa puolueen talous-, sosiaali- ja kulttuuripoliittisiin ohjelmiin ja niitä täydentäviin päätöslauselmiin. Niiden toteuttamisessa on avain parempaan tulevaisuuteen.

Tuotantoa ja tuottavuutta on jatkuvasti kohotettava. Oikeus työn saantiin on jokaiselle turvattava. Kauppasuhteet on pidettävä avoinna niin itään kuin länteen. Työntekijäin ja pienviljelijäin elintaso on jatkuvasti kohotettava. 40 tunnin työviikkoon siirtyminen on lailla vahvistettava. Ammattiyhdistysliikkeen vapaus ja lakko-oikeus on turvattava. Tuotantolaitosten sijoittelussa sekä muussakin yhteiskuntasuunnittelussa ja rakentamisessa on otettava huomioon maakunnalliset erikoistarpeet.

Puoluekokous tuomitsee porvarillisen hallituksen toimenpiteet, joilla verorasitus on siirretty ja aiotaan yhä jyrkemmin siirtää palkansaajien kannettavaksi. Verotuksessa ilmenevät räikeät epäkohdat ovat yhä korjaamatta. Oikeudenmukaiseen verotukseen pääsemiseksi on kokonaisuudistus välttämätön. Julkisuuteen saatetun ns. valtiontalouden saneerausohjelman toteuttaminen olisi kansaan kohdistuvaa kiristystä, jolla palkankorotukset kokonaan mitätöitäisiin ja pantaisiin liikkeelle uusi hintavyöry. Se on julkeata inflaatiopoli-

tiikkaa, jota seuraa tuotannon ja viennin heikkeneminen, suurtyöttömyyden uhka ja kansan elintason lasku. Tämän turmiollisen kehityksen torjumiseksi on koottava yhteiskunnan rakentavat voimat.

Sosiaaliturva on vielä puutteellinen. Yleisen sairausvakuutuksen aikaansaaminen oli suuri saavutus, mutta lakiin on välttämättä saatava korjauksia. Eläkeläisten asemaa on parannettava, varattomista suurperheistä pidettävä parempaa huolta. Pahin sosiaalinen epäkohota on nykyisin asuntojen puute ja tuloihin nähden kohtuuttomat vuokrat. Tilanne on tässä suhteessa muodostunut vähävaraisille sietämättömäksi ja vaatii tehokkaita ja kiireellisiä toimenpiteitä. Yhteiskunnan tukemaa asuinrakennustoimintaa on välttämättä tehostettava ja niin, että pienituloisillakin on mahdollisuus omaan asuntoon.

Koulujärjestelmässä ilmenevät puutteet ovat vakavana esteenä koko yhteiskunnan kehitykselle. Erikoisen suurta haittaa siitä on niille suurille ikäluokille, jotka parhaillaan ovat hakeutumassa työpäikoille. Sen vuoksi ammattikoulutusta on kiireellisesti tehostettava. Yhtenäiskoulujärjestelmät on toteutettava. Opetuksen on oltava maksuton kaikissa koulumuodoissa. Nuorisoa, jonka varassa kansan tulevaisuus on, ei saa jättää heitteille. Sen hyviä pyrintöjä on kaikin puolin tuettava.

Puoluekokous toteaa huolestuneena, että julkisen elämän piirissä on ilmiöitä, jotka vaarallisella tavalla viittaavat moraalikäsitteiden hölymiseen, itsekkyyteen ja häikäilemättömyyden oman eduntavoitteluun. Hallitusvalta ajaa rikkaitten asiaa, unohtaa köyhät. Sosialidemokraattinen puolue on vähäosaisten turva. Yhteiskunnan on taattava jokaiselle kansalaiselle turvattu, huolista vapaa elämä lapsuuden päivistä vanhuuden ansaittuun lepoon.

Sosialidemokraattisen yhteiskuntauudistuksen ja hyvinvointivaltion toteuttamiseksi kutsumme kaikkia kansalaisia ja kansalaisryhmiä yhteistyöhön vääryyden oikaisemiseksi ja epäkohtien korjaamiseksi. Tiedämme taantumuksen vastustuksen olevan kovan. Puolueen kannatuksen kasvulla se on kuitenkin voitettavissa, puhtain kansanvaltaisain asein, parlamentarismista ja itsenäisen maan oikeuksista kiinni pitäen.

Menettelytapavaliokunnan ehdotus julkilausumaksi
(kansainvälinen osa)

Puoluekokous toteaa valittaen, että aseriisuntaneuvotteluissa ei ole saavutettu yksimielisyyttä. Ydinasekokeiden lopettamista koske-

vat neuvottelut ovat sensijaan saaneet uuden käänteeseen ydinasevaltojen sovittua korkean tason tapaamisesta heinäkuussa. Suomen Sosialidemokraattinen Puolue toivoo tämän tapaamisen johtavan sopimukseen ydinasekokeiden lopettamisesta, mikä olisi ensimmäinen askel täydelliseen aseriisuntaan johtavalla tiellä. Puoluekokous korostaa erityisesti Pohjolan turvallisuuden lisäämiseen tähtäävän kansainvälisen yhteistyön merkitystä. Suomen sosialidemokraatit haluavat olla yhteistyössä toteuttamassa sosialidemokraattisten veljespuolueiden kanssa rauhan säilyttämiseen rakentuvaa politiikkaa.

Menettelytapavaliokunnan ehdotus järjestöpoliittiseksi julkilausumaksi

Elämme voimakkaasti kehittyvässä ja muuttuvassa yhteiskunnassa. Meidän on pysyttävä kehityksessä mukana. Vanhat toimintamuodot, vaikka ne tyydyttivätkin jäsenistöä muutama vuosikymmen sitten, eivät enää vastaa tämän päivän ihmisen tarpeita.

Jotta me saisimme oman toimintamme todella ajan tasalle, on puoluejärj estoissa lähdettävä ennakkoluulottomasti etsimään uusia toimintamuotoja. Entistä enemmän on kiinnitettävä huomiota eri harastusryhmien toiminnan tehostamiseen.

Eräs tärkeä keino toiminnan tehostamiseksi on tehtävien oikea jako. Kunnalliset ja järjestölliset tehtävät on jaettava entistä tehokkaammin. Uusia nuoria tovereita on vedettävä mukaan puolueen rakennustyöhön.

Kaiken sosialidemokraattisen toiminnan perusta on vankka aatteellinen näkemys. Tästä syystä on aatteellista opintotyötä ja vapaata keskustelua rohkaistava ja lisättävä.

Puoluekokous pitää järjestötoiminnan uudistamista kiireellisenä tehtävänä. Puoluekokous kutsuu jokaista sosialidemokraattia mukaan jäsenhankintakampanjaan. Tunnuksemme on:

Taistellen parempaan.

Sisällys- ja puhujaluettelo

	Kohta	Sivu
Kokouksen avaus.....	1	6
Väinö Tanner		
Muistosat vainajille.	2	11
Väinö Tanner		
Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteami- nen.....	3	12
Kutsuvieraiden ja vanhojen kunniajäsenten esittely. Kutsuvieraiden tervehdykset. Kokoukselle saapuneet kirje- ja sähkötervehdykset.....	4	13
Sten Andersson, Reidar Hirsti, Johannes Mikkelsen, Karl Czernetz, Veikko Oksanen, Aulis Leppänen		
Tervehdys Kreikan sosialidemokraattisen puolueen puo- luekokoukselle.....	5	25
Uusien kunniajäsenten kutsuminen.....	6	26
Kokouksen työjärjestys.....	7	28
Kokouksen järjestäytyminen.....	8	28
Kokouksen järjestyssääntö.....	9	29
Valiokuntien asettaminen.....	10	29
Puoluetoimikunnan kertomukset w. 1960—62.....	11	34
Kaarlo Pitsinki, Eino Heinola, Paavo Rantanen, Veikko Monola, Veikko Heiskanen, Arvo Rouhi- nen, August Malinen, Arvo Etelämäki, Paavo Sink- ka, Eino Heinola		
Puoluetoimikunnan tilikertomukset vv. 1960—62. Tilin- tarkastajain lausunnot.....	12	56
Olavi Lehtonen, Aarne Paananen		
Tili- ja vastuuvapauden myöntäminen.....	13	57
Sos.-dem. Eduskuntaryhmän kertomukset v:lta 1960—62.....	14	57
Tilintarkastajain, puoluekokousedustajani ja puolue- voston jäsenten kokouspalkkiot. Asian lähettäminen valiokuntaan.....	15	58
Puolueuuvoston puheenjohtajan ja jäsenten vaali. Asian lähettäminen valiokuntaan.....	16	58
Puoluetoimikunnan puheenjohtajan ja jäsenten vaali. Asian lähettäminen valiokuntaan.....	17	58
Tilintarkastajien vaali. Asian lähettäminen valiokuntaan.....	18	58
Kansainvälisten asiain valiokuntaan evästettävät esi- tykset. Asian lähettäminen valiokuntaan.....	19	59
Pauli Burman, Olavi Kajala, August Malinen		

Talouspoliittiseen valiokuntaan evästettävät esitykset...	20	64
Jarmo Kolhi, Paavo Rantanen, Kaino Salminen, Reino Virtanen		
Saksan Sos.-dem. Puolueen ja Sosialistisen Internatio- naalin tervehdys.....	21	68
Herbert Wehner		
Päätös kokouksen jatkamisesta seuraavana päivänä ...	22	70
Toisen kokouspäivän aloittaminen		
Nimihuuto.....	23	72
Jatkoa talouspoliittiseen valiokuntaan meneviä asioita koskevaan evästyskeskusteluun.....	24	72
Erkki Häkkinen, Yrjö Hätinen, Esko Niskanen, Harri Havia, Paavo Sinkka, Olavi Lehtonen, Olavi Hakala, Matti Vähäkylä, Olavi Kallio, K. F. Haapa- salo, Paavo Lehtinen, Veikko Tuomala, Aatto Väy- rynen, Paavo Sinkka, Leo Savonen, Eino Heinola, Ilmari Linna		
Muistosanat Armas Adamssonista.....	25	93
Hjalmar Elomaa		
Päätös tilintarkastajien, puoluekokousedustajien ja puo- neuvoston jäsenten päivärahoista	26	94
Viljam Rantanen		
Sosiaalipoliittiseen valiokuntaan evästettävät esitykset. Asian lähettäminen valiokuntaan	27	95
Lempi Lehto, Reino Virtanen, Olavi Kajala, Ilmari Joentaus, Yrjö Hätinen, Arvo Etelämäki, Tuomas Bryggari, Leo Savonen, Arvo Tasto		
Kulttuuripoliittiseen valiokuntaan evästettävät esityk- set. Asian lähettäminen valiokuntaan	28	105
Urho Räsänen, Eino Heinola, Reino Litmanen, Paavo Virtanen, Olavi Kallio		
Kunnallispoliittiseen valiokuntaan evästettävät esityk- set. Asian lähettäminen valiokuntaan	29	113
Järjestöasiain valiokuntaan evästettävät esitykset. Asian lähettäminen valiokuntaan	30	113
Paavo Rantanen, Veikko Halonen, Harri Havia, Arvo Rouhiainen, Antero Väyrynen, Esko Helle, Aatto Väyrynen, Johannes Koikkalainen, Pentti Jou- kainen, Yrjö Hätinen, Väinö Laakso, Eino Heinola, Eero Karra, Tyyne Pääsivuori, Aili Wäre, Paavo Virtanen, Eino A. Wuokko, Johannes Koikkalainen .		

Sääntövaliokuntaan evästettävät esitykset. Asian lähettäminen valiokuntaan.....	31	136
Anssi Kärkinen, Viljo Virtanen, Veikko Kokkola		
Talousasiain valiokuntaan evästettävät esitykset. Asian lähettäminen valiokuntaan	32	141
Kaino Salminen, Uuno Laakso, Lempi Lehto, Pentti Tenkula, Alli Lahtinen, Paavo Lehtinen		
Menettelytapavalio- kuntaan evästettävät esitykset. Asian lähettäminen valiokuntaan	33	147
Antero Väyrynen, Väinö Leskinen, Lempi Lehto, Pauli Ojanne		
Maakunnallisia ohjelmakysymyksiä käsittelevään valiokuntaan evästettävät esitykset. Asian lähettäminen valiokuntaan.....	34	157
Valde' Nevalainen		
Päätös kansainvälisten asiain valiokunnan käsiteltävinä olleista esityksistä.....	35	159
Veikko Järvinen		
Päätös kunnallispoliittisen valiokunnan käsiteltävinä olleista esityksistä	36	162
Anssi Kärkinen, Matti Vähäkylä		
Keskustelu ja päätös kulttuuripoliittisen valiokunnan käsiteltävinä olleista esityksistä	37	163
Arvo Salo, Urho Räsänen, Paavo Rantanen, Väinö Laakso, Sylvi Siltanen		
Keskustelu ja päätös maakunnallisia ohjelmakysymyksiä käsitelleen valiokunnan esityksistä	38	172
Antero Väyrynen, Kalervo Haapasalo		
Päätös talousasiain valiokunnan käsiteltävinä olleista esityksistä.....	39	174
Viljani Rantanen		
Puolueen puheenjohtajan ja puoluesihteerin vaali	40	176
Johannes Koikkalainen, Paavo Rantanen, Kaino Salminen, Paavo Tiilikainen		
Päätös talouspoliittisen valiokunnan käsiteltävinä olleista esityksistä.....	41	179
Ahti M. Salonen		
Sosiaalipoliittisen valiokunnan kanta sen käsiteltävinä olleisiin esityksiin	42	181
Tyyne Paasivuori		
Puolueen puheenjohtajan vaalin tulos.....	43	186

Keskustelu ja päätös sosiaalipoliittisen valiokunnan käsiteltävinä olleista esityksistä	44	186
Reino Virtanen, Tyyne Paasivuori		
Päätös järjestöasiain valiokunnan käsiteltävinä olleista esityksistä	45	187
Mauno Auvinen		
Keskustelu ja päätös lähiajan järjestöllisistä tehtävistä ..	46	189
Pauli Burman, August Malinen		
Puoluetoimikunnan jäsenten vaali	47	192
Johannes Koikkalainen		
Puolueuuevoston puheenjohtajan ja jäsenten vaali	48	193
Johannes Koikkalainen, Valde Nevalainen.		
Päätös kokouksen jatkamisesta seuraavana päivänä ...	49	195
Kolmannen kokouspäivän aloittaminen. Nimenhuuto ...	50	197
Selostus työväentaloista	51	197
Vihtori Lahti		
Päätös sääntövaliokunnan käsiteltävinä olleista esityksistä	52	200
Aatto Väyrynen		
Lisäys maakunnallisia ohjelmakysymyksiä käsitelleen valiokunnan mietintöön. Päätös asiasta	53	206
Antero Väyrynen		
Tilintarkastajien vaali	54	207
Johannes Koikkalainen		
Päätös Eino Heinolan ehdotuksesta	55	208
Johannes Koikkalainen		
Päätös esityksistä 85—86	56	208
Johannes Koikkalainen		
Päätös asiasta n:o 87	57	209
Johannes Koikkalainen		
Kokouksen julkilausumat. Keskustelu ja päätös.	58	209
Johannes Koikkalainen, Arvo Rouhiainen, Kirsti Tuominen		
Päätös pöytäkirjan painattamisesta	59	211
Aarne Paananen		
Päätös Väinö Tanner -mitalin lyötättämisestä.	60	211
Johannes Koikkalainen		
Kokouksen päättäminen	61	212
Rafael Paasio		
Liiteasiakirjat	2	